

Sygn. akt III CO 13/07

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Żyznowski

w sprawie z powództwa F. S.A. (w likwidacji)

przeciwko Gminie Miasta K.

o wydanie nieruchomości,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 października 2007 r.,

na skutek skargi strony powodowej

o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego

z dnia 15 września 2006 r., sygn. akt [...],

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 15 września 2006 r. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej powoda F. S.A. (w likwidacji) w sprawie z powództwa o wydanie nieruchomości zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 3 listopada 2005 r. Zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. postanowienie to nie zawiera pisemnego uzasadnienia.

Powód wniósł do Sądu Najwyższego skargę o wznowienie postępowania w sprawie, żądając wznowienia postępowania na podstawie art. 401¹ k.p.c. oraz zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarżący w uzasadnieniu powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 30 maja 2007 r. w sprawie SK 68/06 (Dz. U. z 15 czerwca 2007 r. nr 106, poz. 731) stwierdzający niezgodność art. 398⁹ § 2 k.p.c. z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji. Zdaniem skarżącego podstawą wydania zaskarżonego postanowienia był nie tylko § 1 art. 398⁹ k.p.c., ale także § 2 zdanie 2 tego artykułu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 401¹ k.p.c. można żądać wznowienia postępowania wówczas, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie. Źródłem tej regulacji jest art. 190 § 4 Konstytucji zgodnie z którym orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowe, ostateczna decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach, stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylecia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach właściwych dla danego postępowania.

Podstawę wydania skarżonego rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego z września 2006 r. kształtowały przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej wymienione w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd oceniał fakt wystąpienia istotnego zagadnienia prawnego,

potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, nieważność postępowania oraz oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. W drodze wniosku prawniczego z wymienionych okoliczności rekonstruowane są przesłanki odmowy, jak również sama zasada pozwalająca wydać orzeczenie o odmowie przyjęcia zawarta w art. 398⁹ § 2 zdanie pierwsze k.p.c. Niestwierdzenie wystąpienia żadnej z okoliczności przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. skutkowało wydaniem przez Sąd Najwyższy na posiedzeniu niejawnym postanowienia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania.

Odróżnić należy przesłanki przesądzające o istnieniu bądź nieistnieniu motywacji, która skłoniła sąd do wydania postanowienia o przyjęciu bądź o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania od samego uzewnętrznienia procesu decyzyjnego i myślowego przeprowadzonego przez sąd. Kwestia podawania do wiadomości motywów rozstrzygnięcia nie może być utożsamiana z podstawą wydania orzeczenia. Brak uzasadnienia na piśmie nie kształtował treści orzeczenia, tzn. przyjęcia skargi kasacyjnej lub odmowy, a jedynie pozbawiał powoda należnej mu, zgodnie ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego, informacji o motywach wydanego już rozstrzygnięcia.

W powołanym przez skarżącego orzeczeniu z 30 maja 2007 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł wyłącznie o niekonstytucyjności zdania drugiego art. 398⁹ § 2 k.p.c., zwalniającego Sąd kasacyjny od sporządzania pisemnego uzasadnienia. Negatywnie oceniono mechanizm, który pozbawiał skarżącego możliwości dowiedzenia się, w jaki sposób Sąd Najwyższy interpretuje przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Należy podkreślić, że negatywna ocena regulacji nie odnosiła się do samej instytucji przedsądu, bowiem za dopuszczalne uznano istnienie mniej rygorystycznych gwarancji procesowych na etapie postępowania kasacyjnego. Trybunał Konstytucyjny nie wyeliminował zatem z systemu prawnego ani przepisów określających przesłanki odmowy lub przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ani trybu orzekania, które były podstawą wydania skarżonego postanowienia. Z powyższych względów należy uznać, że skarga o wznowienie postępowania nie została oparta na ustawowej podstawie, a wniosek skarżącego nie pozostaje w związku z treścią wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że samo sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ustawie nie oznacza, iż skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia (por. postanowienie SN z dnia 14 grudnia 2006 r. I CZ 103/06, niepubl., z dnia 27 października 2006 r., I CZ 43/06, niepubl., z dnia 25 października 2006 r., III CZ 65/06, niepubl., z dnia 18 maja 2006 r., IV CZ 36/06, niepubl., z dnia 24 czerwca 2005 r., V CZ 70/05, niepubl., z dnia 15 czerwca 2005 r., IV CZ 50/05, niepubl.). Taka skarga jako nieoparta na ustawowej podstawie wznowienia podlega odrzuceniu (art. 410 § 1 k.p.c.). Dotyczy to również skargi o wznowienie opartej na podstawie wymienionej w art. 401¹ k.p.c.

Z przytoczonych względów i na podstawie powołanych przepisów Sąd Najwyższy odrzucił wniesioną skargę o wznowienie postępowania.